

Referat EnergiPuls: Vad blev det av Köpenhamn?

Olle Björk inledde med en kort genomgång av arbetet som gjorts från undertecknandet av FN:s klimatkonvention i Rio de Janeiro 1992 och framåt. Genomgången avslutades med en mer djupgående beskrivning av utvecklingen från Bali till Köpenhamn.

Målet för mötet i Köpenhamn var att nå en politiskt bindande överenskommelse men under mötet skulle USA och Kina visa sig vara närmast obevekliga. Ett försök till arbetsfördelning gjordes som resulterade i att förhandlingar hölls på olika nivåer, exempelvis var det statscheferna som tog hand om finansieringsfrågan. Här ska tilläggas att alla länder inte hade full representation på plats, däribland vissa u-länder.

Till slut drabbades mötet av tidsbrist och de allra flesta siffror ströks från dokumenten som diskuterades. Många talade om fiasko men Olle ville ändå lyfta fram en del positiva resultat. Det faktum att ett 30-tal statschefer (som representerade 80 % av utsläppen) faktiskt träffades och diskuterade frågorna var enligt Olle epokgörande. Några länder, däribland Norge, var beredda att gå långt i sina ansträngningar för att nå 2-gradersmålet. 2-gradersmålet förankrades och ett övervägande av 1,5-gradersmål för 2015 diskuterades. De talade även om hur arbetet ska övervakas, rapporteras och kontrolleras. Detta är i sig en stor fråga. Den 31/1 2010 är det tänkt att varje land ska ha skrivit under sitt klimatåtagande. Det kommer att bli intressant att se hur den totala listan över åtaganden kommer att se ut.

Köpenhamnsackordet innebär bland annat att man arbetar med att:

- Inför en mekanism för minskning av skogsskövling med mera, REDD
- Etablering av mekanism för tekniköverföring
- Skapar stöd för klimatanpassning till de mest utsatta

Svagheterna med Köpenhamnsackordet tog Olle givetvis upp:

- Det finns inget långsiktigt mål
- 2-gradersmålet är knappast inom räckhåll
- Tidtabell saknas för legalt bindande avtal
- Svag hänvisning till utsläppshandel
- EU kom på mellanhand

Nu gäller det att:

- Omedelbart genomföra avtalet
- Verka för starka åtaganden
- Tillsammans med andra utveckla mekanismer och finansiering
- Följa och uppmuntra processen i USA och Kina
- Fortsätta knyta Afrika till arbetet

EnergiledarGruppen

Nätverk Sverige

Vad vi kan ta med oss från mötet i Köpenhamn är i alla fall det globala erkännandet av 2-gradersmålet. Att USA är tillbaka på arenan och de stora u-ländernas ansvarstagande är annat positivt. Framstegen för REDD och inte minst genombrottet för klimatfrågans politiska tyngd.

Annat som Olle tycker är nämnvärt är att FN-processen är tungrodd, men när man väl kommer till resultat får dessa stor legitimitet. Det finns också försök med alternativa, mindre processer, exempelvis Grönlandsprocessen.

Mer om USA och Kina

När USA beslutat om sjukvårdsreformen kommer de förhoppningsvis ta ställning till en nationell lagstiftning om klimatåtgärder. Med en sådan lagstiftning i ryggen kommer troligtvis det internationella arbetet att gå betydligt enklare. Att Kina skulle vara så pass motsträvt i förhandlingarna var inte väntat. Kina har dock en klar bild av problematiken och vad som ska göras. Det finns olika uppfattningar om löften - och ett sätt och se på situationen är att Kina inte vill lova något internationellt som de kanske inte kan uppfylla.

Det har diskuterats att införa en koldioxidskatt på importerade varor som är producerade i länder utan klimatåtaganden. Detta skulle kunna få USA på tårna och bedöms som en möjlig åtgärd. Det är dock inget som Svenskt Näringsliv inklusive medlemmar är intresserade av. Deras bedömning är att detta skulle få alltför negativa motaktioner som kan leda till ett handelskrig. Svensk industri är beroende av export och kan inte riskera detta.
